

Rapport

Rapport over een klacht over de Belastingdienst/Rijnmond.

Datum: 5 juni 2012

Rapportnummer: 2012/0095

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Belastingdienst zijn verzoek om ambtshalve vermindering van de naheffingsaanslagen omzetbelasting over de jaren vóór 2005 heeft afgewezen.

Bevindingen en beoordeling

Algemeen

I Bevindingen

1. Verzoeker drijft sinds 1991 een onderneming in de vorm van een eenmanszaak. De onderneming exploiteert een paintballinrichting.
2. Voor de aan zijn klanten in rekening te brengen omzetbelasting hanteerde verzoeker vanaf het begin steeds het algemene tarief van (nu) 19 procent.
3. Op 21 juni 2006 schreef verzoekers gemachtigde, een medewerkster van een accountants- en adviseursbedrijf, de Belastingdienst/Rijnmond het volgende:

"...Naar aanleiding van het besluit d.d. 15 februari 2005 (CPP2004-2318M) van de staatssecretaris inzake de gelegenheid geven tot sportbeoefening verzoeken wij u voor (verzoeker; N.o.) het verlaagde BTW-tarief (6%) toe te passen..."

Ingevolge het genoemde besluit kon, met terugwerkende kracht tot 2002, op activiteiten zoals paintball, lasergame, touwtrekken, het verlaagde tarief worden toegepast voor zover zij werden aangeboden in een "recreatieve inrichting". Een recreatieve inrichting is een terrein of gebouw met voorzieningen die gericht zijn op recreatief vermaak, waarbij niet vooraf is bepaald dat men er slechts een beperkte tijdsduur kan of mag vertoeven.

4. De Belastingdienst reageerde op 16 oktober 2006 met het volgende:

"...In uw brief vraagt u mij te verklaren dat belastingplichtige het verlaagde tarief voor de omzetbelasting kan toepassen (thans 6%).

Uw brief bevat te weinig gegevens om dat te verklaren.

(...)

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u uiteraard contact met mij opnemen..."

De brief bevatte voorts een toelichting op de onder 3. al genoemde voorwaarden uit het besluit om voor het verlaagde tarief in aanmerking te komen.

5. Op 9 september 2010 wendde verzoeker zich via zijn gemachtigde opnieuw tot de Belastingdienst.

Hij stelde dat hij in 2006 door de brief van de Belastingdienst op het verkeerde been was gezet. Verzoeker wees op een brief van 24 maart 2010 van de Belastingdienst die in zijn bezit was gekomen. In deze brief die gericht was aan een belastingplichtige die eveneens een paintballinrichting exploiteerde, wees de Belastingdienst de exploitant erop dat op de door hem aangeboden diensten het verlaagde tarief van toepassing was.

Bij zijn brief voegde verzoeker gecorrigeerde aangiften over de jaren 2003 tot en met 2006 op basis van het verlaagde tarief. Hij verzocht de Belastingdienst hem ambtshalve teruggave over deze jaren te verlenen.

6. De Belastingdienst reageerde op 26 oktober 2010. De Belastingdienst stelde dat verzoekers diensten voor toepassing van het verlaagde tarief in aanmerking kwamen. De Belastingdienst verleende daarom een ambtshalve teruggaaf, maar alleen over de jaren 2005 en 2006. Ten aanzien van de omzetbelasting over 2003 en 2004 stelde de Belastingdienst dat deze waren verjaard. De Belastingdienst beriep zich daartoe op het Besluit van 10 december 2009 (hierna: besluit inzake ambtshalve vermindering) van de Staatssecretaris van Financiën. In dit besluit is bepaald dat een ambtshalve teruggaaf in beginsel alleen binnen een termijn van vijf jaar na afloop van het betrokken belastingtijdvak kan worden verleend.

7. Verzoekers gemachtigde schreef op 16 november 2010 het volgende terug aan de Belastingdienst. Hij wees erop dat hij al in 2006 had gevraagd om toepassing van het verlaagde tarief. Hij stelde dat de Belastingdienst in diens brief van 16 oktober 2006 had laten weten dat het verlaagde tarief niet kon worden toegepast. Als de Belastingdienst toen al had laten weten dat het verlaagde tarief van toepassing was, zou verzoeker direct om vermindering van de omzetbelasting over 2003 en 2004 hebben gevraagd, zodat er geen verjaring zou zijn opgetreden. Hij verzocht daarom nogmaals om ambtshalve teruggaaf over 2003 en 2004.

8. In reactie op de brief van verzoekers gemachtigde merkte de Belastingdienst op 30 november 2010 op dat het Besluit van 15 februari 2005 per 27 september 2007 was komen te vervallen en dat de aanvullende eisen die daarin werden gesteld om voor het verlaagde tarief in aanmerking te komen vanaf dat moment niet meer golden. De door verzoeker aangeboden paintballactiviteiten kwamen daardoor vanaf dat moment in aanmerking voor toepassing van het verlaagde tarief. Het besluit inzake ambtshalve vermindering stond er echter, aldus de Belastingdienst, aan in de weg dat deze gunstige regeling ook werd toegepast op jaren die al onherroepelijk vaststonden. Om die reden kon de Belastingdienst niet tegemoet komen aan het verzoek om een ambtshalve teruggave over 2003 en 2004.

9. Op 29 december 2010 schreef verzoekers gemachtigde aan de Belastingdienst dat het bedrijf van verzoeker steeds had voldaan aan de aanvullende eisen die het besluit uit 2005 stelde. Ook op zijn terrein konden diverse activiteiten zoals kruisboogschieten, schieten met pijl en boog of met een luchtbuks worden beoefend. Het vervallen van die eisen in 2007 was dus niet relevant.

10. De Belastingdienst liet verzoeker op 1 februari 2011 weten dat hij, ondanks het gestelde in de brief van 29 december 2010 niet voor ambtshalve teruggaaf over 2003 en 2004 in aanmerking kwam omdat de termijn van vijf jaar uit het Besluit van 16 december 2010 van de staatssecretaris van Financiën voor die jaren was verstreken.

11. Verzoekers gemachtigde stelde in een brief van 9 februari 2011 aan de Belastingdienst opnieuw dat voor de vraag of de termijn van vijf jaren was verstreken, moest worden uitgegaan van het jaar 2006. Met zijn brief van 21 juni 2006 had verzoeker de kwestie van het tarief immers reeds aan de orde gesteld en de Belastingdienst had daarop negatief, aldus de gemachtigde, gereageerd met zijn brief van 16 november 2006. Op 16 februari 2011 heeft de Belastingdienst gereageerd op de brief van 9 februari 2011 van de gemachtigde van verzoeker.

12. Op 4 oktober 2011 wendde verzoeker zich met een klacht tot de Nationale ombudsman. Voor de inhoud van zijn klacht wordt verwezen naar de klachtformulering onder Klacht. Verzoeker merkt in zijn verzoekschrift verder nog op dat de Belastingdienst zich voor de termijn van vijf jaar beriep op een besluit uit 2010.

13. De Nationale ombudsman legde de klacht op 19 januari 2012 voor aan de Belastingdienst/Rijnmond en vroeg daarbij de Belastingdienst te reageren op de stelling van verzoeker dat voor de vijfjaarstermijn moest worden uitgegaan van 2006. Ook vroeg de Nationale ombudsman de Belastingdienst in te gaan op de vraag of bij handhaving van het standpunt van de Belastingdienst sprake zou zijn van ongelijke behandeling ten opzicht van andere ondernemers bij wie direct het verlaagde tarief was toegepast.

14. De Belastingdienst reageerde op 10 februari 2012.

De Belastingdienst gaf aan dat de brief van 21 juni 2006 van verzoeker was opgevat als een verzoek om een standpunt in te nemen over het toe te passen tarief en dat in de brief niet werd verwezen naar al plaats gevonden hebbende afdrachten van omzetbelasting over voorafgaande tijdvakken. De brief was dan ook naar het oordeel van de Belastingdienst terecht niet aangemerkt als bezwaarschrift.

De Belastingdienst wees er verder op dat in de brief geen standpunt was ingenomen over het op de diensten van verzoeker toepasselijke tarief omdat de brief daarvoor te weinig informatie bevatte. Pas op 9 september 2010 zijn namens verzoeker bezwaarschriften ingediend. Omdat deze bezwaarschriften niet waren ingediend binnen de wettelijke termijn

van zes weken, moesten zij worden aangemerkt als een verzoek om ambtshalve teruggave. Voor de jaren 2003 en 2004 stond de termijn van vijf jaar uit het Besluit van 10 december 2009 aan het verlenen van een ambtshalve teruggaaf in de weg.

Volgens de Belastingdienst was er geen sprake van ongelijke behandeling. Een ondernemer is zelf verantwoordelijk voor toepassing van het juiste tarief. Alleen wanneer hij op instigatie van de Belastingdienst een te hoog tarief toepast, kan sprake zijn van ongelijke behandeling. Die situatie was hier, aldus de Belastingdienst, niet aan de orde.

Ook het feit dat met de brief van 24 maart 2010 van de Belastingdienst aan een andere exploitant van een paintballinrichting toepassing van het verlaagde tarief werd toegestaan, kon niet leiden tot de conclusie dat sprake is van ongelijke behandeling. Deze brief bevat aldus de Belastingdienst geen andere informatie dan aan verzoeker is verstrekt.

II Beoordeling

15. Verzoeker klaagt er over dat de Belastingdienst weigert hem ambtshalve een teruggaaf van omzetbelasting te verlenen over de jaren 2003 en 2004. Verzoeker stelt dat hij in die jaren ten onrechte het algemene tarief van 19% aan zijn klanten in rekening heeft gebracht en aan de Belastingdienst heeft afgedragen. Verzoeker is van mening dat de Belastingdienst voor de vraag of de termijn van vijf jaar verstreken is waarbinnen een ambtshalve teruggaaf mogelijk is, ten onrechte uitgaat van zijn verzoek in 2010 en geen rekening houdt met zijn brief van 21 juni 2006 waarin hij de kwestie van het tarief voor de omzetbelasting ook al aan de orde had gesteld. Hij stelt dat de Belastingdienst op het verzoek in die brief negatief heeft beslist en hem daarmee op het verkeerde been heeft gezet.

Verder wijst verzoeker erop dat de Belastingdienst de termijn van vijf jaar ontleent aan een besluit dat pas in 2010 is genomen. Kennelijk bedoelt verzoeker aan te geven dat een besluit uit 2010 niet kan worden toegepast over de daarvóór liggende jaren, zoals de omzetbelasting over de jaren 2003 en 2004.

16. De Belastingdienst is van mening dat de brief van 21 juni 2006 slechts een vraag aan de Belastingdienst inhoudt om een standpunt in te nemen over het toepasselijke tarief en niet kan worden aangemerkt als een bezwaarschrift tegen aangiftes of naheffingsaanslagen over verstreken tijdvakken. De Belastingdienst stelt zich verder op het standpunt dat in de reactie van 16 oktober 2006 op de brief van verzoeker geen standpunt is ingenomen over het toepasselijke tarief zodat niet kan worden gezegd dat verzoeker er door de Belastingdienst toe is gebracht het algemene tarief voor de omzetbelasting te blijven toepassen. De Belastingdienst meent dan ook dat niet kan worden gesproken van ongelijke behandeling van verzoeker in vergelijking met andere exploitanten van een paintballinrichting.

17. De overheid is eerlijk en betrouwbaar. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat overheidsinstanties de verschillende belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

18. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman kon de Belastingdienst in dit geval binnen de grenzen van de redelijkheid beslissen dat de brief van 21 juni 2006 niet kan worden aangemerkt als bezwaarschrift tegen de aangiftes omzetbelasting of tegen naheffingsaanslagen over voorliggende tijdvakken. In de brief wordt onder verwijzing naar het besluit van 15 februari 2005 slechts aan de Belastingdienst gevraagd het verlaagde tarief toe te passen. Niet wordt aangegeven dat verzoeker daarmee beoogt de omzetbelasting over verstreken tijdvakken te herzien.

De brief voldoet daarmee ook niet aan de eisen die de Algemene wet bestuursrecht stelt aan een bezwaarschrift. Een van die eisen is dat een bezwaarschrift – tenminste – een omschrijving bevat van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

De Belastingdienst kon de brief naar het oordeel van de Nationale ombudsman dan ook in redelijkheid opvatten als een verzoek om een verklaring dat het verlaagde tarief van de omzetbelasting kon worden toegepast.

Voorts kan de Belastingdienst worden gevolgd in zijn standpunt dat hij op het verzoek in de brief niet heeft beslist, noch in negatieve noch in positieve zin. De Belastingdienst gaf in zijn reactie van 16 oktober 2006 slechts aan dat de brief onvoldoende informatie bevatte om een standpunt te kunnen innemen. Van een onjuiste beslissing die verzoeker er ten onrechte toe bracht het algemene tarief te blijven toepassen, is geen sprake.

19. Het hiervoor overwogene betekent dat namens verzoeker pas in 2010 een verzoek is gedaan om de omzetbelasting over de jaren 2003 tot en met 2006 ambtshalve te herzien. Voor de jaren 2003 en 2004 heeft de Belastingdienst terecht gesteld dat de termijn van vijf jaar aan herziening in de weg staat.

20. Voor zover verzoeker erover klaagt dat de Belastingdienst zich voor zijn beslissing over de jaren 2003 en 2004 beroept op een besluit uit 2010, merkt de Nationale ombudsman op dat de termijn van vijf jaar ook vóór 2010 al door de Belastingdienst werd gehanteerd. Zo was deze termijn reeds opgenomen in het besluit inzake ambtshalve vermindering van 25 maart 1991.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst/Rijnmond, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 5 oktober 2011 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer N. te Hellevoetsluis, met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/Rijnmond.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Na reactie van de Belastingdienst is een verslag van bevindingen opgesteld en zijn de Belastingdienst en verzoeker in de gelegenheid gesteld op het verslag van bevindingen te reageren. Verzoeker is tevens verzocht op de inlichtingen van de Belastingdienst te reageren.

De Belastingdienst heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt bij brief van 15 mei 2012.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift van 4 oktober 2011 met bijlagen

De reactie van 10 februari 2012, met bijlagen, van de Belastingdienst/Rijnmond.

Achtergrond

Resolutie 25 maart 1991, nr. DB89/735

"Art. 65 AWR

Voorschriften inzake het ambtshalve verlenen van verminderingen of teruggaven

(...)

§ 1. Inleiding

In artikel 65 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen is de inspecteur de

bevoegdheid gegeven ambtshalve vermindering van belastingaanslagen alsmede van ingehouden dan wel op aangifte afgedragen of voldane belastingbedragen te verlenen. Tevens is in dat artikel bepaald dat een in de belastingwet voorziene vermindering,

onthefing of teruggaaf door de inspecteur ambtshalve kan worden verleend. Mij is gebleken dat het wenselijk is de uitvoeringsvoorschriften op dit punt opnieuw vast te stellen.

In de hieronder opgenomen nieuwe voorschriften is de termijn waarbinnen de

belasting- of inhoudingsplichtige aanspraak kan maken op het ambtshalve verlenen van vermindering of teruggaaf van belasting afgestemd op de termijn waarbinnen op de voet van de artikelen 16, derde en vierde lid, en 20, derde lid van de Algemene wet inzake rijksbelastingen te weinig geheven belasting kan worden nagevorderd, onderscheidenlijk nageheven (§ 2.2, onderdeel b en § 4.1, aanhef en onderdeel b). Daarbij is mede overwogen dat rechtsvorderingen ter zake van geldschulden ten laste van het Rijk na vijf jaren verjaren. De termijn waarbinnen ambtshalve vermindering of teruggaaf wordt verleend is voor gevallen, waarin er sprake is van een redelijkerwijs kenbare vergissing, verlengd met vijf jaren (§ 7).

(...)

1.5. Er kunnen zich situaties voordoen waarin de inspecteur moet afwijken van de in deze aanschrijving opgenomen regeling. Het gaat daarbij om de volgende gevallen:

a. Een of meer algemene beginsel(en) van behoorlijk bestuur noopt/nopen de inspecteur in een concreet geval een vermindering of teruggaaf ambtshalve te verlenen, hoewel de regeling in deze aanschrijving daarin voor dat geval niet voorziet.

(...).

§7. Termijnverlenging

7.1. Indien ten tijde van het ontvangen van het bezwaarschrift of het verzoekschrift dan wel op het tijdstip waarop het in § 3.2, onderdeel b bedoelde feit ter kennis van de inspecteur komt, de vijf-jaarstermijn is verstreken *en* de belanghebbende aantoont dat ten gevolge van een door hem gemaakte vergissing, die de inspecteur

- ten tijde van de vaststelling van de belastingaanslag of,
- indien de belanghebbende tegen de aanslag tijdig in bezwaar is gekomen, ten tijde van het doen van uitspraak op het bezwaarschrift, dan wel
- ten tijde van voldoening of afdracht op aangifte of,
- indien de belanghebbende tegen het bedrag dat door hem op aangifte is voldaan of dat van hem is ingehouden tijdig in bezwaar is gekomen, ten tijde van het doen van uitspraak op het bezwaarschrift,

bekend was of redelijkerwijs bekend had moeten zijn, te veel belasting is geheven, wordt voor de toepassing van § 4.1, aanhef en onderdeel b, de vijfjaarstermijn verlengd met vijf jaren.

(...)."

Besluit van 10 december 2009, nr. CPP2009/2461M, Staatscourant 2009, 19523

"(...)

§ 1. Algemeen

1. In artikel 65 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR) zijn de bevoegdheden van de inspecteur neergelegd om ambtshalve:

- a. een onjuiste belastingaanslag te verminderen;
- b. een onjuiste beschikking te verminderen;
- c. een in de wet voorziene vermindering te verlenen;
- d. een in de wet voorziene ontheffing te verlenen;
- e. een in de wet voorziene teruggaaf te verlenen.

Deze bevoegdheden worden in dit besluit aangeduid met de term: vermindering of teruggaaf van belasting. De uitoefening van deze bevoegdheden wordt in dit besluit aangeduid als: ambtshalve verminderen of teruggeven van belasting.

(...)

§ 3. In welke gevallen geen ambtshalve verminderen of teruggeven?

(...)

2. De termijn waarbinnen de belanghebbende aanspraak kan maken op het ambtshalve verlenen van vermindering of teruggaaf van belasting vervalt:

- a. voor aanslagbelastingen door verloop van zeven jaar na het einde van het kalenderjaar waarop de belastingaanslag betrekking heeft;
- b. voor aangiftebelastingen door verloop van vijf jaar na het einde van het belastingjaar waarin de belastingschuld is ontstaan of waarop de teruggaaf betrekking heeft;
- c. in afwijking van onderdeel b. voor loonheffingen door verloop van zeven jaar na het einde van het belastingjaar waarin de belastingschuld is ontstaan of waarop de teruggaaf

betrekking heeft.

(...)."

Besluit van 16 december 2010, nr. DGB2010/6799M, Staatscourant 2010, 20999

"(...)

§ 1. Algemeen

1. In artikel 65 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR) zijn de bevoegdheden van de inspecteur neergelegd om ambtshalve:

- a. een onjuiste belastingaanslag te verminderen;
- b. een onjuiste beschikking te verminderen;
- c. een in de wet voorziene vermindering te verlenen;
- d. een in de wet voorziene ontheffing te verlenen;
- e. een in de wet voorziene teruggaaf te verlenen.

Deze bevoegdheden worden in dit besluit aangeduid met de term: vermindering of teruggaaf van belasting. De uitoefening van deze bevoegdheden wordt in dit besluit aangeduid als: ambtshalve verminderen of teruggeven van belasting.

(...)

§ 3. In welke gevallen niet ambtshalve verminderen of teruggeven?

(...)

2. De termijn waarbinnen de belanghebbende aanspraak kan maken op het ambtshalve verlenen van vermindering of teruggaaf van belasting vervalt:

- a. voor aanslagbelastingen door verloop van vijf jaar na het einde van het kalenderjaar waarop de belastingaanslag betrekking heeft;
- b. voor aangiftebelastingen door verloop van vijf jaar na het einde van het belastingjaar waarin de belastingschuld is ontstaan of waarop de teruggaaf betrekking heeft;

(...)."